

ИНФОРМАЦИЈА

**о оствареном расту потрошачких цена
у периоду јануар – децембар 2016. године**

У 2016. години раст потрошачких цена је износио 1,6% (децембар 2016. према децембру 2015. године)¹, што је за 0,1 п.п више него претходне године, када је остварен најмањи интензитет раста почевши од 2007. године, од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена:

година	децембар т.г./децембар п.г.
2007.	11,0
2008.	8,6
2009.	6,6
2010.	10,3
2011.	7,0
2012.	12,2
2013.	2,2
2014.	1,7
2015.	1,5
2016.	1,6

Остварени раст потрошачких цена у 2016. години, значајно је испод *пројектоване инфлације* утврђене Фискалном стратегијом за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину (3,5%) и *циљане* дате у Меморандуму Народне банке Србије о циљним стопама инфлације за период до 2016. године (4% ± 1,5 п.п.).

¹ Саопштење РЗС број 7 од 12.01.2017. године.

Инфлацију остварену у протеклом периоду ове године карактерише већи интензитет месечног раста цена у јануару (0,6%), априлу (0,4%), августу (0,9%) и октобру (0,7%) у односу на мај и јун (по 0,1%), док је у фебруару, марту, јулу, новембру и децембру дошло до снижења цена (по -0,1%), а и у септембру (-0,6%).

Ово је имало за последицу бржу динамику раста цена у другом и четвртном кварталу у односу на први и трећи квартал:

	Остварено кретање по кварталима у 2016.г.					у %
	у томе:					Ø стопа
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	
Потрошачке цене	0,4	0,5	0,2	0,5	1,6	0,1
у томе:						
- храна и безалкохолна пића	2,5	-0,5	-0,5	-1,1	0,4	0,03
- алкохолна пића и дуван	0,1	0,1	2,9	-0,2	2,9	0,2
- одећа и обућа	-3,4	2,1	-1,1	2,2	-0,3	-0,03
- стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	-0,7	0,0	1,9	1,3	0,1
- намештај, покућство и текуће одржавање	-0,3	0,4	0,4	0,7	1,2	0,1
- здравство	0,9	0,1	0,8	0,0	1,8	0,1
- транспорт	-1,6	2,8	0,3	1,7	3,2	0,3
- комуникације	0,8	0,4	-0,3	0,4	1,3	0,1
- рекреација и култура	-2,3	4,9	1,6	2,5	6,7	0,5
- образовање	0,4	-0,4	0,2	0,5	0,7	0,1
- ресторани и хотели	0,1	0,1	0,9	-0,2	0,9	0,1
- остала роба и услуге	-0,1	-0,2	0,3	0,1	0,1	0,01

На остварени општи раст потрошачких цена у децембру 2016. године у односу на децембар претходне године деловале су цене алкохолних пића и дувана, транспорта и рекреације и културе, које су у појединим тромесечјима оствариле значајан раст, као и сезонско кретање цена хране и безалкохолних пића, одеће и обуће (раст цена у појединим тромесечјима, а потом пад цена). Поред тога, деловале су и више цене електричне енергије (у октобру), на основу сагласности Агенције за енергетику и основних комуналних услуга за домаћинства, укључујући и загревање станова по утрошку, током године, које су у надлежности јединица локалне самоуправе. Такође, утицале су и цене лекова који се образују слободно, односно издају на лекарски рецепт, а на чије цене сагласност даје Влада. Цене гаса за домаћинство и загревања станова по м³, које су у надлежности АЕРС-а, односно општина и градова, су снижене, док цене превоза путника у граду нису мењане.

Затим, на неуједначену динамику утицала су и исподпросечна повећања, односно снижења цена која су остварена код осталих група потрошње. Све ово је имало за последицу да је *базна инфлација*, у протеклој години износила 1,5%, што је незнатно испод општег нивоа инфлације од 1,6%.

Такође, *Законом о акцизама* („Службени гласник РС“ бр. 22/01, 73/01, 80/02 - др. закон, 80/02, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 55/15, 103/15) од 1. јануара 2016. године повећана је акциза на гориво, алкохолна и

безалкохолна пића, а уведена је и акциза на нискоалкохолна пића, прописани су нови износи до којих се умањује плаћање акциза на деривате нафте који се користе као моторно гориво у транспорту и за грејање и укинута је право на рефакцију плаћене акцизе на гасна уља која се користе као моторно гориво за погон бродова. Извршено је и редовно усклађивање динарских износа акциза са годишњим растом потрошачких цена у претходној години за цигарете, кафу, алкохолна пића, биогорива и биотечности, а коригован је и износ акцизе при остваривању права на рефакцију за наведена горива („Сл. гласник РС“, бр. 5/16). Такође, од 1. јула повећане су цене цигарета и по основу специфичне акцизе која је коригована на 61,72 динара/паклици. Акциза код електричне енергије за крајњу потрошњу у овој години није коригована, односно прописана стопа од 7,5% је остала непромењена.

Донета је и *Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине* („Сл. гласник РС“, бр. 10/16 и 70/16).

При томе, услед одржавања конкурентности, није дошло до повећања цена наведених акцизних производа почетком године, већ су цене кориговане током године. Тако, цигарете су укупно повећане за 4,7%, а бензин за 5,5%, с тим што је у остварени раст садржано и повећање цена по основу коригованих произвођачких цена, односно кретања цене нафте на светском тржишту.

2. Посматрано по групама потрошње, на остварени раст потрошачких цена у периоду од јануара до децембра 2016. године, највећи утицај, са по око једном четвртином, имале су цене *транспорта* и *рекреације и културе*, које су повећане за 3,2% и 6,7%, што је за два и четири пута већи интензитет раста у односу на општи раста потрошачких цена, респективно посматрано. На трећем месту по дејству су

цене алкохолних пића и дувана, које су такође, натпросечно повећане (2,9%) и на које се односи око седмина општег раста. Натпросечно су повећане и цене здравства (1,8%), с тим што је њихов утицај на општу стопу мањи и износи око 6%.

Испод општег раста су повећане цене стана, воде, електричне енергије, гаса и дргих горива (1,3%), комуникација (1,3%), намештаја, покућства и текућег одржавања (1,2%). Нешто умеренији раст је евидентиран код ресторана и хотела (0,9%), образовања (0,7%), хране и безалкохолних пића (0,4%).

На остварени раст цене хране и безалкохолних пића утицале су цене непрерађене хране које су снижене за -0,4%, односно прерађене хране, где је евидентирано повећане за 0,9%. У оквиру непрерађене хране цене поврћа су снижене за -7,6%, а воћа за -4,6%, док су цене свежег меса и јаја повећане за 4,3% и 10,9%.

Најмањи интензитет од свега 0,1% остварен је код остале робе и услуга, а снижење цена од -0,3% код одеће и обуће.

3. Цене производа и услуга, које чине базну инфлацију (укупна инфлација умањена за раст цена енергије, хране, алкохола и цигарета) су повећане за 1,5%, што је за 0,1 п.п. испод опште стопе раста. То практично значи, да је дејство повећања цена енергије (3,3%), услуга (1,6%) и индустријских производа широке потрошње (1,8%) определило базну инфлацију. Базна инфлација је деловала на општи индекс са око две петине.

Цене производа и услуга чије су цене регулисане (АЕРС, РАТЕЛ), односно контролисане (Влада РС, органи локалне самоуправе, надлежна министарства) у 2016. години су укупно повећане за 2,2%, што значи да су на општи индекс деловале са око 0,5 п.п., односно са око 30%. Остварени раст цена резултат је, пре свега повећаних цена цигарета (4,7%) и електричне енергије за домаћинство (3,8%). Такође, и производи и услуге из надлежности локалне самоуправе (вода за домаћинство 2,3%, отпадна вода 3,1%, изношење смећа 0,3%, централно загревање по утрошку 7,1%), лекови који се издају на лекарски рецепт (чије су цене

повећане у распону од 0,5% до 4,1%, односно снижене од 0,1% до 1,5%), такса за држање моторних возила (4,4%) и кабловска телевизија (5,6%) су утицали на повећање ових цена. Истовремено, на ублажавање општег раста су деловале ниже цене гаса за домаћинство (-16,4%), услуга социјалне заштите (-2,8%) и централног загревања станова по м² (-1,9%). Цене осталих производа и услуга нису мењане (превоз путника железницом, поштанске услуге, фиксна телефонија, услуге друштвене заштите деце и омладине, накнада за ЛК и извод из МКР).

Курс динара је у периоду јануар-децембар 2016. године повећан за 1,4% (мерено: просечан курс динара у децембру 2016.г. у односу на просечан курс динара у децембру 2015.г.). Наиме, у децембру 2015.г. курс динара за 1 евро је износио 121,75 динара да би у децембру 2016. године био за 1,67 динара већи. Посматрано по месецима, курс је у првом кварталу, јуну и децембру бележио раст у интервалу од 0,2% до 0,7%, у априлу и септембу снижење (-0,3% и -0,1%), док је у осталим месецима био непромењен.

Такође, *просечна нето зарада без пореза и доприноса* у новембру 2016. године² је износила 45.767 динара. При том, у периоду јануар-новембар 2016.г. у односу на исти период претходне године зарада је номинално повећана за 3,7%, а реално за 2,6%. Реалан раст пензија у периоду јануар-септембар 2016.г. у односу на исти период претходне године (последњи расположив податак Министарства финансија) износио је 0,1%.

Промет у трговини на мало, у периоду јануар-новембар 2016.г. у односу на исти период претходне године бележи раст у текућим ценама од 7,3%, а у сталним од 7,8%³. Раст промета, исказан у сталним ценама, је резултата повећања промета непрехрамбених производа осим моторног горива од 9,2%, хране, пића и дувана од 7,9% и моторног горива од 5,9%.

4. Раст цена, у протеклој години већи од 1,6%, евидентиран је код следећих група производа и услуга: меса (4,3%), рибе (3%), млека, сира и јаја (2,9%), шећера, џема, меда и чоколаде (6,2%), осталих прехранбених производа (2,5%), вина (2,4%), дувана (4,7%), снабдевања водом (2,3%), одвођења отпадне воде (3,1%), електричне енергије за домаћинство (3,8%), чврстих горива (3,2%), намештаја и опреме за домаћинство (2,7%), поправке намештаја (4,5%), поправке апарата за домаћинство (5,5%), малих алата и разноврсног прибора (4,4%), медицинских производа, помагала и опреме (2,9%), медицинских услуга (2,2%), транспортне опреме (1,7%), горива и мазива (5,5%), одржавања и поправке возила (5,1%), осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава (1,9%), телефонске опреме (11,3%), поправке аудиовизуелне опреме (3,3%), осталих важних предмета за рекреацију и културу (2,4%), играчака (2,6%), баште, биљака и цвећа (3,3%), услуга за културу (5,1%), њига (12,2%), канцеларијског материјала (3,7%), пакет аранжмана (29,6%), хране и пића (1,8%), електричних апарата за личну негу (4,5%), и осталих услуга (2,2%). Учешће ових група у укупном обухвату је око 50,7%.

5. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је донела

² Саопштење РЗС бр. 340 од 26.12.2016. године

³ Саопштење РЗС број 348 од 29.12.2016. године.

Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“ („Службени гласник РС“, бр. 7/16 и 65/16), с применом од 1. фебруара, односно 1. августа 2016. године. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци. Овом уредбом је практично продужено важење критеријума из августа 2014. године. Наиме, задржана је произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена велепродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим да укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба износи 46 динара.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при повећању од 0,2% у протеклој години, у децембру је износила 42,42 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

6. У периоду јануар-децембар 2016. године мере контроле, односно регулације цена предузимане су код следећих производа и услуга:

6.1. На основу *Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис* („Службени гласник РС“, бр. 112/15), јавни медијски сервис се од 1. јануара до 31. децембра 2016. године делимично финансира из новоуведене таксе која је обавезни елемент месечно испостављеног рачуна за испоручену електричну енергију за све снабдеваче који обављају делатност снабдевања крајњих купаца, и која на месечном нивоу износи 150 динара.

6.2. У децембру 2016. године у односу на децембар претходне године **цене лекова** су укупно повећане за 2,9%, што је, углавном последица корекције цене појединих лекова, односно групе лекова који се не издају на лекарски рецепт.

Наиме, почетком фебруара 2016. године Влада је донела *Уредбу о измени Уредбе о критеријумима за формирање цена лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт* („Службени гласник РС“, број 8/16), којом је омогућен јединствен систем формирања цене референтног лека за који је издата дозвола у Републици Србији или у земљама Европске уније на основу потпуне документације о квалитету, безбедности и ефикасности лека према важећим захтевима.

Такође, у фебруару, априлу, мају, јулу, октобру и новембру донете су *Одлуке о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт* („Сл. гласник РС“, бр. 12/16, 33/16, 48/16, 63/16, 84/16 и 95/16), којима је омогућена доступност 534 нова лека и извршене су корекције цена код 217 лекова, с тим што је код 111 извршено повећање, а код 106 снижење постојећих цена.

Доношење наведених одлука има за циљ повећање конкуренције, укупне понуде и снабдевености тржишта лековима. Полазећи од предложених корекција цена по појединачним лековима који се издају на рецепт и листе лекова које статистика снима у оквиру индекса потрошачких цена, идентификован је само један лек (Analgin, таблета 10x500mg, произвођача Алкалоид А.Д.-Македонија) за који се процењује да би повећање цене од 23,4% могло у четвртм кварталу 2016. године да утиче на општи раст потрошачких цена са око 0,02 процентна поена. Међутим, у децембру 2016.г. у односу на децембар претходне године статистички евидентиран раст је износио свега 4,1%.

6.3. Крајем фебруара Влада је дала сагласност на **Одлуку о висини накнаде за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству** („Сл. гласник РС“, бр. 16/16), којом је само извршена конверзија коефицијента из USD, утврђеног Одлуком о накнади за путеве за страна возила која користе путеве у Савезној Републици Србији („Сл. лист СФРЈ“, бр. 25/81, 27/81, 21/83, 75/91 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 36/92, 4/98 и 7/98) у ЕУР.

6.4. Средином априла Влада је усвојила **Уредбу о изменама и допунама Уредбе о ценама услуга које врши Агенција за безбедност саобраћаја** („Сл. гласник РС“, бр. 39/16), којом су у оквиру услуга које се односе на контролу саобразности возила, испуњавање услова за рад радионица за тахографе и полагање испита за техничара из области познавања, испитивања и уградње тахографа, уведене нове услуге, сходно новим прописима у области хомологације, односно Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима. Предложене цене су на нивоу постојећих цена сличних или сродних услуга.

6.6. Такође, Влада је почетком октобра ове године дала сагласност на **Одлуку о цени услуга у Јавном предузећу „Скијалишта Србије“** („Сл. гласник РС“, бр. 84/16). Просечно повећање на нивоу предузећа износи око 3,7% (Копачник 5%, Стара планина 3%, Торник 3%), при чему је са око 0,5% опредељено значајним растом цена појединих услуга летњег садржаја (изнајмљивање бицикала и картова, вожња бобом на шинама - 3 вожње и пакет за забавни парк -осим тјубинга + зиплине). На бази учешћа у укупно продатим картама, карте са повећањем цена у распону од 1 до 4% учествују са 13,85%, затим карте са повећањем цена изнад 4% са 17,06%, док је највећи обухват карата чије су цене задржане на постојећем нивоу (69,09%).

6.7. Такође, средином октобра 2016. године Влада је дала сагласност на **Одлуку о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2017. години**, затим на **Одлуку о висини накнаде за објављивање огласа о јавној набавци на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у 2017. години** и **Одлуку о висини накнаде за објављивање аката који се обавезно објављују у „Службеном гласнику РС“ уз плаћање накнаде и висини накнаде за објављивање аката правних и физичких лица чије објављивање у „Службеним гласнику РС“ није обавезно у 2017. години** („Сл. гласник РС“, бр. 86/16). Продајне цене штампаних облика свих издања „Службеног гласника РС“, као и висина претплате на њих је увећана за 3,5% (што је у складу са пројектованом инфлацијом за 2016. годину), док накнаде остају на нивоу из 2016. године на које је Влада дала сагласност („Сл. гласник РС“, бр. 88/15).

6.8. Влада је, такође, дала сагласност на **Одлуку о измени Одлуке о висини посебне накнаде за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина) у новембру** („Сл. гласник РС“, бр. 95/16), којом се успоставља наплата путарине у отвореном систему на новим наплатним станицама (Прешево, Таково и Прељина) и у децембру **Одлуку о измени Одлуке о висини посебне накнаде за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина) у новембру** („Сл. гласник РС“, бр. 109/16), по којој се постојећи износ путарине, који је у примени од 2008. године увећава за 10%.

6.10. Током 2016. године цене производа и услуга јавних предузећа чији је оснивач локална самоуправа биле су на режиму тромесечног праћења по основу Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 36/16). При том, потребно је имати у виду да је почев од грејне сезоне 2015/2016, у примени Уредба о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, са Методологијом за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом ("Сл. гласник РС", бр. 63/15), којом се одређују тарифе за обрачун цена топлотне енергије.

Појединачни раст цена стамбено комуналних услуга остварен на нивоу Републике у децембру 2016. године, у односу на децембар 2015. године, одступа од пројектованог општег раста цена од 3,5%. Тако је пројекцију за 2016. годину премашило једино повећање цене даљинског грејања мерено према утрошку од 7,1%, што је двоструко изнад пројектованог општег раста цена. При том, повећања цена одведене отпадне воде од 3,1%, воде од 2,3%, као и повећање цене изношења смећа од 0,3% су испод пројектованог раста. Једино су снижене цене даљинског грејања за 1,1%, као и цене грејања мерено према м² чије снижење износи 1,9%. Подсећања ради, од 2014. године цена даљинског грејања прати се у неколицини градова искључиво према утрошку, док се у већини градова, као и раније, цена грејања прати према м². При том, годишњи раст код цена воде и одведене отпадне воде је изнадпросечан, док код цене изношења смећа вишеструко заостаје за општим растом цена.

На укупно повећање појединих цена стамбено комуналних услуга од почетка године највише су утицала повећања извршена у трећем кварталу код цена воде и одведене отпадне воде за по 1,8%, а у првом кварталу код изношења смећа за 0,2%. При том, цене воде и одведене отпадне воде мировале су у првом кварталу, а смећа у другом и четвртм. Такође, током извештајног периода, забележено је да су цене воде, одведене отпадне воде и изношења смећа истовремено повећане једино у августу. При том, цена грејања мерено према утрошку повећана је у 2016. години под утицајем повећања за 16,6% у четвртм кварталу, којим је неутралисано снижење те цене у првом кварталу од 8,2%. Насупрот наведених повећања, цена грејања мерено према м² смањена је под утицајем снижења у другом кварталу за 1,1%. Такође, потребно је имати у виду да у другом и трећем кварталу није мењана цена грејања мерено према утрошку, док је цена грејања мерено према м² мировала једино у трећем кварталу.

Посматрано по месецима цене свих стамбено комуналних услуга мировале су у јулу, септембру и децембру, а појединих услуга још два до шест месеци. При том, регистрована повећање цена у 6 од укупно 15 градова који су на статистичком праћењу, била су, у просеку, око четири и по пута већа од пројектованог општег раста цена. У истом периоду забележена су снижења код цена грејања мерено према м² у пет градова, која у просеку износе 4,5%, као и снижења код истих цена мерено према утрошку у два града, која у просеку износе 14,7%.

Цене јавног градског превоза у извештајном периоду мировале су код превоза путника аутобусом у граду, док је код претплатне месечне карте промена било у првој половини године, за разлику од друге половине године када је та цена мировала. Наиме, цена претплатне месечне карте прво је снижена у јануару за

0,1%, да би у марту и јуну била повећана за по 0,1%, што се није одразило на њен полугодишњи раст. Забележене промене код претплатне карте на нивоу просека Републике у првој половини године искључиво су ефекат корекција те цене извршених у Сремској Митровици (снижења за 13,6% у јануару и повећања за 21,1% у марту, односно за 10,0% у јуну). При том, корекције цене претплатне карте у истом граду извршене у другој половини 2016. године нису се одразиле на просек те цене на нивоу Републике. То се односи и на последњу корекцију извршену у Сремској Митровици у децембру 2016. године, када је цена месечне карте повећана је за 4,8% и тако по трећи пут у истој години враћена на ниво из децембра 2015. године

*
* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од 2016. године прати једино цена штампања парте (умрлице са сликом) у погребном предузећу, комад, у извештајном периоду регистровано је изнадпросечно повећање од 2,6%, као ефекат повећања те цене у првом (0,8%) и четвртном кварталу (1,8%).

6.11. Према подацима статистике просечна **цена природног гаса за домаћинство (градски гасовод)** у децембру 2016. године у односу на претходну годину је снижена за 16,4%, што је резултат извршених снижења цена у априлу и јуну.

Наиме, Савет АЕРС је на седници од 25. марта 2016. године дао сагласност на одлуке 33 јавна снабдевача на снижење цене природног гаса за све купце у Србији који имају право на јавно снабдевање, у просеку за 12,7%, а за домаћинства за 11,8%, с тим да се цене примењују од 1. априла ове године („Сл. гласник РС“, бр. 31/16). Ова промена је последица пада увозне цене природног гаса. Такође, Савет АЕРС-а је на седници од 27. маја 2016. године дао сагласност на просечно смањење цене гаса за домаћинства за 3,6%, а за све купце који имају право на јавно снабдевање за 4% („Сл. гласник РС“, бр. 49/16), које се примењују од 1. јуна ове године. Ова промена је последица пада девизног курса долара који се користи као валута за увоз природног гаса.

6.12. **Цене електричне енергије** у октобру су повећане за 3,8%, што представља укупан текући раст у 2016. години. Наиме, Савет Агенције за енергетику је на седници одржаној 31. августа 2016. године дао сагласност на одлуку ЈП „Електропривреда Србије“ о ценама електричне енергије за снабдевање домаћинстава и малих купаца који имају право да електричну енергију набављају по регулисаним ценама.

Просечно повећање цена за све купце са правом на регулисану цену је 3,8%. После ове промене, просечна цена за сва домаћинства, без пореза, акцизе и накнаде за обновљиве изворе енергије, износи 6,6 дин/kWh. Нове цене се примењују од 1. октобра 2016. године. Промена регулисане цене снабдевања је углавном последица признате више цене по којој ЈП ЕПС набавља електричну енергију за снабдевање домаћинстава и малих купаца. Набавна, односно великопродајна цена, по Закону о

енергетици, одређује се на основу кретања на тржишту и још увек је нижа од цена на релевантним берзама.

Цене коришћења преносне и дистрибутивне мреже нису мењане, већ ће се и даље примењивати цене на које је Агенција дала сагласност 2013, односно фебруара 2016. године.

6.13. Савет Агенције за енергетику Републике Србије је на седници одржаној 5. децембра 2016. године усвојио Одлуку о изменама Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије и Одлуку о изменама Методологије за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије. Овим је извршено усклађивање методологије са новим Законом о енергетици. Одлуке су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 98/16. и оне ступају на снагу и примењују се од 1. јануара 2017. године.

6.14. Такође, Савет Агенције за енергетику Републике Србије усвојио је на седници одржаној 26. децембра 2016. године *Одлуку о измени и допуни методологије за одређивање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање*. Овом одлуком је продужен рок до ког су дистрибутери дужни да установе уговорену снагу за обрачун електричне енергије. На истој седници Савет је усвојио *Методологију за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса*, као и *Одлуку о измени и допуни Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање*. Овим су методологије усаглашене са Законом о енергетици, а унета су и додатна прецизирања и извршене одређене корекције у складу са примедбама корисника система.

Савет АЕРС је на истој седници усвојио и *Одлуку о ценама системских услуга секундарне и терцијалне регулације и цене помоћних услуга за 2017. годину*. Утврђивање цена системских услуга је законска обавеза Агенције коју она мора да извршава сваке године.

Наведене Одлуке су објављене у „Службеном гласнику РС“ бр. 105 од 26. децембра 2016. године.

8. У децембру 2016. године, потрошачке цене су снижене за 0,1%, чиме је настављен тренд месечног снижавања цена (новембар 0,1%) и резултат је нижих цена роба за 0,2%, чије учешће у структури промета износи 75,8%. Цене услуга, на које се односи остатак од 24,2%, су повећане свега 0,1%.

На опште снижење цена, углавном је деловало снижење цене хране и безалкохолних пића (1%) и повећање цене транспорта (1%). Такође, у овом месецу су снижене цене рекреације и културе (-0,2%), ресторана и хотела (-0,2%), здравства (-0,1%) и образовања (-0,1%).

Непромењени ниво цена је евидентиран код алкохолних пића и дувана и остале робе и услуга.

Код осталих група, као што су: комуникације (0,4%), одећа и обућа (0,3%), стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (0,2%) и намештај, покућство и текуће одржавање (0,1%), цене су повећане.

9. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена *Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2016. године*, 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би износио 0,3%. Међутим, остварена инфлација у 2016. години је 1,6%, што значи да су се цене месечно повећавале по стопи од 0,1%. На овакво кретање, при постојању ниске агрегатне тражње, углавном су утицале цене хране, као и регулисане цене и цене акцизних производа, примарни пољопривредни производи, бензин и кретање курса динара.

На бази иновираних листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са НБС, *регулисане цене*⁴ у децембру 2016. године у односу на децембар 2015. године су повећане за 2,2%, што представља око трећину општег раста. Остварени раст цена, пре свега је резултат виших цена цигарета, електричне енергије, производа и услуга јединица локалне самоуправе (вода, канализација, изношење смећа), издатака за кабловску телевизију, таксе за држање моторних возила и појединих лекова, односно снижења цене гаса за домаћинство, даљинског грејања и услуга социјалне заштите. Цене превоза путника железницом, поштанске услуге, фиксна телефонија, услуге друштвене заштите деце и омладине, накнада за ЛК и извод из МКР нису мењане.

Цене *непрерађене хране* (воће, поврће, месо, риба и јаја) су, под утицајем сезоне и доброг рода примарних пољопривредних производа снижене за -0,4%. Наиме, остварени месечни раст у јануару, фебруару, априлу, августу и октобру је био мањи него што су била снижења цена у осталим месецима, осим у мају, када цене нису мењане.

Такође, укупан текући раст цена производа и услуга који чине базну инфлацију (*ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета*)⁵ износи 1,5%, по основу значајнијих повећања цена извршених у периоду јун-август (0,6%, 0,5%, 0,5%, респективно посматрано) и у октобру (0,5%), као и у априлу (0,3%), новембру (0,2%) и децембру (0,1%). Снижења цена, која су извршена у периоду јануар-фебруар су мањег интензитета (-0,1% и -0,3%), док су у септембру базне цене снижене за -0,7%. У марту и мају је евидентиран непромењени ниво цена.

Полазећи од оствареног раста цена и обухвата ових група у индексу потрошачких цена, може се констатовати да је у протеклој години базна инфлација готово подједнако опредељена повећањем цене енергије (3,3%) и робе широке потрошње (1,8%), на које се односи готово две трећине укупног раста. Цене услуга су утицале са око једном четвртином, док су најмање дејство имале цене хране и безалкохолних пића.

⁴ На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

⁵ У документу НБС „Извештај о инфлацији – фебруар 2012. године“, *осврт 2* (нови индикатор базне инфлације), предвиђено је да ће убудуће ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета, представљати базну инфлацију, као међународно прихваћену.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ДЕЦЕМБРА 2016. ГОДИНЕ**

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
у %			
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена <u>12.2016.</u> 11.2016.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена <u>12.2016.</u> 12.2015.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,1	-100,0	1,6	100,0
Храна и безалкохолна пића	-1,0	-219,0	0,4	8,9
Алкохолна пића и дуван	0,0	2,1	2,9	14,1
Одећа и обућа	0,3	-10,8	-0,3	-0,8
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,2	-20,1	1,3	11,9
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,1	-2,5	1,2	3,6
Здравство	-0,1	2,8	1,8	6,0
Транспорт	1,0	-86,9	3,2	25,2
Комуникације	0,4	-15,2	1,3	4,2
Рекреација и култура	-0,2	7,1	6,7	24,3
Образовање	-0,1	1,2	0,7	0,8
Ресторани и хотели	-0,2	3,8	0,9	1,5
Остала роба и услуге	0,0	-0,5	0,1	0,3

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 24.01.2017. године